

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETTO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), MAY 14, 1951

STEVILKA (NUMBER) 94

NOVI GROBOVI

MARY MESTNIK

V petek je nagloma premilnila v Glenville bolničnici Mary Mestnik, stara 70 let, stanujoča na 1434 E. 176 St. Doma je bila iz Male Pristave na Notranjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 46 leti. Bila je članica podr. št. 10 SZZ.

Tukaj zapušča dva sinova Franka in Capt. Anthony F., ki se nahaja v armadni službi v Indiantown Gap Military Reservation, hčer Mary ter brata Anton Spilar, v stari domovini pa brata Andreja in Josepha ter sestro Mrs. Josephine Spetich. Soprog Frank je umrl pred 31 leti. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 78 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

*
FRANK CEVKA ML.

Včeraj popoldne je preminil na domu Frank Cevka ml., star 36 let, stanujoč na 1171 Addison Rd. Rojen je bil v Clevelandu in je zadnjih 10 let delal pri Northern Ohio Plating Co. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ, samostojnega podpornega društva Loška dolina, in Slovenske moške zveze.

Tukaj zapušča očeta Franka in sestro Mrs. Mary Kolegar. Mati Mary je umrla decembra 1939. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9. uri iz Zakrajkovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder noč ob sedmih.

Koreja se je
zopet razgibala

TOKIO, 13. maja—Komunisti so obnovili svojo vojno dejavnost na srednjem sektorju korejskega bojišča. Zaznamovali je komunistični predor na tem sektorju v dolžini in širini treh milij in umik ameriških čet, ki so zgubile kontakt z levim in desnim krilom ter se izognile na ta način obkrožitvi.

Opozajo se znaki, da zbirajo komunisti severno od Seoula topništvo in čete. Komunisti se poslužujejo ognja in dima, da skrivajo svoje vojne operacije, predvsem pa grupacijo in koncentracijo vojnih sil in orožja. Njihova taktika kaže na to, da se pripravijo neopaženo pod okriljem dima in skriti pred zavezniškimi izvidniškimi letali na operacije, ki v kratkem nato sledijo. Zato se pričakuje, da bodo sprožili v teh dneh komunisti ponoven splošen napad.

Zavezniški letalci, ki so prideli skozi ognje in goščave dima, potrijejo gornje predpostavke ter navajajo potankosti o zbirjanju komunističnih čet, da namreč gredo redkih kolonah, da se tako izognjejo koncentriranemu ognju tako topništva kakor letalstva.

V tem manevriranju je ostala vzhodna in zapadna fronta dokaj mirna in razen izvidniških patrulj in prask, ni bilo zaznamovati bojev večjega obsega razen v srednjem sektorju, kakor zgoraj poročano.

SOVJETI SO GLAVNI SOVRAŽNIK NA KOREJI, IZJAVLJA MARSHALL

WASHINGTON, 13. maja—"Rusija bi mogla vsak trenutek ustaviti vojno na Koreji. Sovjetska zveza je naš nasprotnik, ki preskrbuje glavni vojni material, ki se sedaj rabi zoper nas. Brez Rusije bi komunistična Kitajska ne mogla nadaljevati z vojno," je izjavil general Marshall pred senatnim odborom.

Obrambeni tajnik gen. Marshall je bil zaslišan že šestič pred zdrženim senatnim odborom za vojaške zadeve in vojaško politiko in se bo njegovo zasljevanje nadaljevalo ta poodeljek.

"Ce se Sovjetska zveza loti Evropi, bi bila Amerika zapletena v vojno. Namen Moskve je, da krvavimo na Koreji. Mi moramo biti po mnemu Moskve čimborj angažirani na Daljnem vzhodu, da bo zapadna Evropa za nje prostrejša.

"Ce se Sovjetom posreči, da se uveljavijo s svojo organizacijo na Dalnjem vzhodu, bodo s tem močno ogrožali Japonsko. "S tem, da se upiramo nijihovi napadalnosti in odvrčamo splošno vojno, ne barantamo z mitem in ne dajemo Sovjetom nove potuge in novega appetita.

"V nekaj tednih se bo poslalo lahko na Korejo vsak mesec 20,000 svežih čet, deloma, da zamejajo tiste, ki se vračajo v domovino, deloma, da spopolnijo vrzelki, ki so nastale v posameznih vojaških edinicah."

"So dobri izgledi, da bodo države članice Združenih narodov, ki so angažirane na Koreji, povale svojo pomoč k skupnemu borbi," je dejal Marshall.

Gen. Marshall veruje, da je podana možnost, da se zadovoljivo zaključi vojna na Koreji.

Iz pričevanja gen. Marcella izhaja, da je gen. Marshall v polnem nasprotju z vidiki in pogledi gen. MacArthurja, kar se tiči vojaških namenov Sovjetske zveze v Evropi in na Dalnjem vzhodu. MacArthur se ne boji Rusije, Marshall pa jo smatra za pripravljenou na vojno.

Gostinja na seji krožka št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Prog. Slov. se opozarja, da se bo redna seja za ta mesec vršila v torek zvečer, 15. maja, mesto v sredo zvečer, kakor običajno, in sicer v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Na seji bo navzoča tudi Zima Vrščaj-Holly, ki je prišla iz stare domovine na konvencijo Prog. Sloven, ki se vrši prihodno soboto in nedeljo v AJC na Recher Ave. Članice so prošene, da se gotovo udeležejo z jutrišnje seje.

"Titoizem" se siri v Franciji

PARIZ, 13. maja—Razkol v francoski komunistični stranki se je odprto pokazal z naznanim, da bodo komunisti, ki od klanjajo sovjetsko diktaturo, pri prihodnjih narodnih volitvah 17. junija imeli kandidate za parlament v 30 okrajih dežele izmed 97.

Nova stranka, ki sledi stopnjam jugoslovanskih komunistov v tem, da odklanja tako imperializem Sovjetske zvezze, kakor tudi ameriški kapitalizem, bo pri volitvah dana na St. Clair Ave. Pričetek ob 7.30 uri. Vabi se vse hišne posestnike, trgovce in profesionalce. Organizacija je potrebna za vse, ki žive v tej okolici.

Fox je priznal, da je v družbi dveh drugih moških povzil tri do štiri pajnte žganja, ko sta druga dva odšla, pa je hotel sezgati ukradene čeke sodelavca, kar je povzročilo usodni požar.

UČITELJ MORA K PARADAM?

NEW YORK, 13. maja—Gre za učitelja na srednji šoli v Manhattanu. Po poročilu lista New York Herald-Tribune naj bi se ta učitelj, katerega ime ni bilo obelodanljeno, stavil v disciplinsko preiskavo, ker ni hotel spremljati svojega razreda na parado prirejeno na čast MacArthurju 20. aprila v New Yorku.

Ko so zaslišali tega učitelja, kaj je vzrok, da se ni udeležil parade, jim je učitelj odvrnil:

"To je bila politična demonstracija za nekoga, čigar politika bi privredila državo, do tega, da bi se znašla v splošni vojni."

Učitelj je nadalje dejal, da je služil v zadnji svetovni vojni na Pacifiku in dan preveč navdušen za svojega bivšega poveljnika.

Bistveno vprašanje je pa v tem: S kako pravico silijo, pa naj bodo že kdorkoli, učitelja, da jim ta pojasm ali se udeleži parade ali ne, ko ne gre za občno državno stvar in ko je tu še vedno v veljavi ameriška ustava?!

Gen. Eisenhower je priljubljen

PRINCETON, N. J., 13. maja—V času afere Truman-Acheson-MacArthur smo povdarili razliko med dvema najvišjima predstavnikoma ameriške generalitet in to med generalom MacArthurjem in Eisenhowarem. Naglasili smo, da je lik generala Eisenhowerja daleko bolj vobči human, človeški ne toliko izrazito vojaško avtokratski.

Gallupov zavod za raziskovanje javnega mnenja je izvedel glasovanje, koliko bi bilo volivcev pri predsedniških volitvah 1952, če bi kandidirala za predsednika Eisenhower in MacArthur, za enega ali za drugega.

Za Eisenhowerja se je izreklo 51%, za generala MacArthurja pa 27%; toda tudi na vprašanje, če bi bil v slučaju volitve general MacArthur dober predstavnik se je za to tezo izreklo le 36%, 55% pa jih je izjavilo, da bi ne bil dober predsednik.

ADMIRAL NIMITZ ODSTOPIL

WASHINGTON, 13. maja—Admiral Chester W. Nimitz in sedem ostalih članov komisije za pobiranje komunizma in preiskavanje podtalne dejavnosti v deželi, je odstopil. Razlog odstopila so notranja nesoglasja. Predsednik Truman demisije ni sprejel in bo slučaj preiskal.

Velik požar

V soboto zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

V sobotu zvečer je ogenj uničil veliko komercialno poslopje na Euclid Ave. in E. 55 St. Skoda znaša pol milijona dolarjev.

V zmedu sta na omenjenem križišču trčela dva ognjegasna aparat, pri čemur je bilo 11 ognjegascov tako hudo pretresenih, da so morali iskati pomoč v bolnici.

<

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
#231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.50Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

L. Č.

NEKAJ JE LE V ZRAKU...

(1)

V tem smo si vsi edini, da je Evropa mati in zibelka sedanja človeške kulture in civilizacije. Najsi so evropski izseljeni naši v svojem razvoju končno samega sebe, lik, ki se loči od evropskega, izvor sedanja kulture in civilizacije je in ostane Evropa.

Ko pa smo na prelomu sedanja kulture in civilizacije, je samo logično izvajanje, ako trdimo, da je leglo sedanja svetovnega razdora, razvanosti in napetosti zopet Evrope. Iz nje so izšle ideologije in doktrine, katerih odmev se sliši sicer po kontinentih, toda izvor je in ostane evropski. Ko pa gre istočasno za evropski kontinent, visoko kulturo in civilizacijo z razvitim gospodarstvom in tehniko, za survine in gotove produkte, za sto milijone ljudi, je treba s to Evropo slej ko prej računati, in jo vzeti za merilo, ko se presojajo gotovi svetovni pojavi, četudi so posamezne države morda za enkrat po njih nedotaknjene.

S tega vidika presojeno izluščimo iz divjih ugibanj o naši bodočnosti, o bodočem socijalnem redu, o vojni in miru, nekaj zrn in resnic, ki se v krogotoku dnevnih dogodkov zanemarjajo, a vendar obstajajo. Gre za gigantski socijalni razvoj človeške družbe, za gotove znake, ki jih ne moremo zabrisati ali izbrisati, ker so dejstva. Nekaj je v zraku....

Ko se dotaknemo najprej vprašanja, zakaj sta se sprožili dve svetovni vojni, tako ogromni po svojem obsegu, da nimata primere v naši zgodovini, si bomo brez obotavljanja edini v nem negativnem odgovoru: Če bi se bila v prvi svetovni vojni avstro-ogrška monarhija, ki je obstajala dobreih 600 let, s svojim cesarjem, vladom, diplomacijo, vojsko in kadri vseh mogočih svetovalcev, zavedala, da si bo z napadom na malo kraljevino Srbijo leta 1914 izkopal svoj lastni grob, bi bila ta korak opustila, v sili gnana vanj po drugih velesilah, pa bi se vsaj obotavljala. In vendar je prišlo do prve svetovne vojne, do razpada treh najmočnejših monarhističnih družin—Habsburgovcev, Romanovcev in Hohenzollernov, ki so vladale Avstro-ogrško, Rusijo, Prusijo in z njo Nemčijo. Za evropski kontinent se je izpolnilo eno izmed gesel socijalne demokracije, da hoče imeti v pogledu države republikansko obliko. Trière stebri dinastij so odpadli. Tekom nadaljnih dogodkov, zlasti še po drugi svetovni vojni, so se zrušili nadaljnji: italijanski prestol, jugoslovanski, bolgarski, romunski, albanski, odstranjen španski, tako, da lahko trdimo, da je Evropa izven ostankov najsevernejših in severozapadnih manj pomembnih držav očiščena dinastične navlake. Angleške krone sem ne štejemo, ker je v izrazitem parlamentarizmu kot ta vladala v Veliki Britaniji itak ustavno brezpomembna, ker politično življenje Britancev vodi vlada, oslonjena na večino v parlamentu, in kralj le podpisuje, kar mu vlada predlagajo. Za angleški imperij in kolonialno gospodstvo ter za vez med britanskimi dominioni pa je kronska potrebna kot simbol, ki druži skupaj to ogromno državno politično telo.

Nekaj je le v zraku....

Res je, da koncem koncov s pravnega političnega in državljanskega stališča ni ravno oblika države nanujnejši in neposredni vzrok za blaginjo ali propadanje državljakov, oziroma podanikov. Imamo republike tudi navadnega meščanskega značaja, kjer je na površju diktatura naj-brutalnejšega značaja in obsega. Imamo monarhije, kjer je predvsem v parlamentarnem sistemu krona le formalna zadeva ali bi vsaj morala biti. V kolikor so še ostale monarhije in dinastije, se lahko na splošno trdi, da so v svojih pravicah ustavno okrnjene in večinoma lojalne do pozitivnih zakonov. Nadalje pa drži dejstvo, da so bile te dinastije več ali manj demokratične od nekdaj in pri narodu ne zasovražene, četudi so gotove politične stranke radi svojega političnega programa proti njim. Tudi je važen moment, da se smatrajo še vedno kdo važna kolonialna vez med materjo domovino in med kolonijami kot n. pr. Belgija in Nizozemska. Druge zopet predstavljajo neko tradicijo in ker narod raste v tradiciji, ne mara spodnesti enega, četudi brezpomembnega kamna svojemu tradicionalnemu sestavu. V teh državah, predvsem v škandinavskih, se dinastije za oblast in vladanje ne brigajo in mesto oblasti jim je ostala le čast. Socijalist Avgust Bebel je imel prav, da hoče republiko.

Nekaj je le v zraku....

ENAKOPRAVNOST

Urednikova pošta

Vdova prosi pomoči

Naše uredništvo je prejelo od vdove Lucije Stepančič iz Trbovlja slednje pismo:

"Uprava časopisa,
'Enakopravnost,'
618 St. Clair Ave.,
Cleveland, U.S.A.

"Podpisana Stepančič Lucija, starca 69 let, vdova rudarja iz Trbovlja, Slovenija, Jugoslavija, se tem potom navljudneje obračam na cenjeni naslov s prošnjo za podelitev kakršne koli pomoči. Svojo prošnjo utemeljujem slednje:

"Kot že navedeno, sem starca 69 let, ter vdova po rudarju Stepančič Jožetu, kateri je umrl že leta 1941. Za njim prejemam mesečno pokojnino v iznosu din 1.000. Ne posedujem nikakega premoženja, ter sem torej odvisna za preživljjanje z skromno pokojnino din 1.000. Od tega zneska moram plačati stanarino din 150 na mesec ter din 30 za razsvetljavo. Plačati moram tudi kurjavo, tako da mi ostane za celomesecno hrano, obleko in obutev okrog din 750. Naveden naj, da mi ne nudi nikdo nikake druge pomoči. Omenim naj, da imam dve hčerki, kateri sta poročeni, ter mi pri najboljši volji ne moreta z ničemur priskočiti na pomoč, ker imata še za preživljjanje svojih družin pre-skromne dohodek.

"V prepričanju, da cenjeni naslov razume moj težak gmotni položaj, ter mi priskoči s ka-koršnim kolidarilnim paketom na pomoč, se že v naprej najtopleje zahvaljujem ter beležim z odličnim spoštovanjem

"Stepančič Lucija,
vdova rudarja,

Loke št. 252, Trbovlje I,

Jugoslavija, Evropa."

(Kot dokaz o resnični navedbi pokojnine, prilagam zadnji poštni odrezek.)

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Pozivovanje za sorodnike—Marija Čičeá Franova, Rakovac 10, Karlovac, Hrvatska, bi rad zvedela za svojega brata Josipa Huptmana, doma iz Šmartna pri Litiji, ki je odšel v Ameriko že pred 30 leti.—Ferdo Založnik, Milivoj 94, Zagreb, Hrvatska, pozivuje za svojim bratom, ki se piše Karlo Tunepaj. V Ameriko je odšel že pred 50 leti. Dom je iz Stranice, Slovenija.

Buenos Aires—Dne 13. februarja je umrla v tukajšnji bolnišnici Milka Cigoj, poročena Javarec. Pokojnica je živila s svojo družino v San Rafaelu. Zapušča moža, sina, hčerko in brata.—Ko sta Jožef Saksida in njegov sin hotela prekoračiti progno na postaji Lanus, nista ospazila, da od druge strani prihaja vlak, namenjen v Buenos Aires, ter sta tako našla smrt pod kolesi lokomotive. V Argentino sta prišla pred osmimi meseци. Bila sta doma z Renč pri Gorici.

Chisholm, Minn.—V Atlanta, Georgia, se nahaja John Znidarsich, in sicer pri svoji hčeri inetu Mr. in Mrs. Matt Russ. Pravil, da je velika razlika med Georgijo in Minnesota. V Minnesota je pustil dva čevlja snega, v Georgiji pa je našel vse v svetu kakor v Minnscoti mesečnega julija.

Jollet, III.—Anton in Barbara Skoff sta obhajala zlato poroko 22. aprila. Zvezčer je bila velika proučava v farni dvorani. Dvorana je bila nabito polna, saj imata toliko sorodnikov in prijateljev. Slavljenca sta doma iz Suhorja.

V letalski oddelek, sta se vpisala William Kozar in Raymond F. Govednik.

—22-letni Corporal Jack Rakar, sin Mr. in Mrs. Louis Rakar, je bil že drugič ranjen v

Koreji. Prvič je bil ranjen 6. januarja in drugič v začetku aprila.

—Sgt. 1/c Michael R. Kuhel, sin Mr. in Mrs. Thomas Kuhel, je bil v decembru v bolnišnici zaradi ozobljin in je bil vrjen na fronto v februarju, 9. aprila pa je bil lahko ranjen.

—Mrs. Anna Terlep se je podala v bolnišnico sv. Jožefa na operacijo, katero je srečno presta-

ta. Chicago—Pretekli teden je umrla Mary Popovich, rojena Mesek. Na isti dan je tudi umrla Anna Blut.

Waukegan, III.—Rojakinja Jennie Miller je prejela žalostno vest iz starega kraja, da je 4. aprila umrla njena mati Frančiška Jurca, starca 94 let, doma iz Opale pri Žirih. Tam zapušča pet hčer, tukaj pa zgoraj imenovano hčer.

BELI KRAJINI PESKAJO ZEMLJO

Letošnjo pomlad opažamo v Beli krajini pomemben napredok. V mnogih vaseh so kmetje začeli množično peskati kislotozemljo. Apencevega peska so si naročili kmetje v Krasincu, v Paki pri Črnomlju, v Primostku, Selah, Rosalnicah in drugod ob proggi: Otovec, Črnomlju, Gradač, Podzemlju in Metliki.

Zanimivo je, da je pravzaprav v Beli krajini apnenca povsod dovolj: na njivah, travnikih in pašnikih ga najdeš plitko pod površino zemlje. Primanjkuje ga le v zgornji plasti, od koder so ga padavine skozi desetletja izprale. Zaradi tega je zemlja postala kislina in je težka za obdelovanje. Vsepovsod rasteta praprot in breza, ki sta znanilka kiske zemlje.

V Krasincu je dal pobudo za apnenje Anton Pezdirc, ki je že pred meseci naročil v Črnomlju vagon kninskega apnenca zase in še nekaj gospodarjev. Ko je pesek prišel, ga je odpeljalo 15 gospodarjev. Pezdirc ga je moral ponovno naročiti, ker ga je zanj zmanjkalo. Ceprav imajo kmetje pet kilometrov do postaje, so se odločili za peskanje, ker so prepričani, da bodo več pridelki. Zemlja pa niso samo poapnili, temveč so jo prejše dobro pognojili.

Državno posestvo v Vinomeni pa resko življenje v tukajšnji bolnišnici Milka Cigoj, poročena Javarec. Tako dobrijena celuloza služi kot surovina za delavo močnega papirja za vreče in ovojnega papirja. Natron celulozo moramo sedaj uvažati iz inozemstva, ko pa bo tovarna zgrajena, bomo lahko del proizvodnje tudi izvažali.

Tako je ta izredno važni agrotehnični ukrep začel prodrijeti in se uveljavljati tudi v Beli krajini, kar bo velikega pomena za njen kmetijski in gospodarski napredok. Želimo le, da bi belokranjski kmetje pri tem svojem delu našli dovolj podpore pri kmetijskih strokovnjakih in da bi bilo peskanje v vseh 'primejih' čim bolj uspešno.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

V SKOPLJU JE KRUH V PROSTI PRODAJI

Minister ljudske oskrbe v Skoplju je sklenil, da bo kruh v mestu odslej, razen v garantijskih preskrbi, tudi v prosti prodaji. Prodajala ga bodo v mestnih pekarnah, in sicer v začetku iz polovice ržene in polovice pšenične moke, pozneje pa se bo njegova kakovost zboljšala. V prosti prodaji bo kruh po 100 dinarjev kilogram. Drag je, porečete, toda če primerjam ceno kruha s cenami moke, ki jo prodajajo kmetje na trgu, je še vedno za 30% cenejši. V Skoplju so v prosti prodaji tudi mleko, meso, domači sir, surovo maslo in še nekatera živila.

—V letalski oddelek, sta se vpisala William Kozar in Raymond F. Govednik.

—22-letni Corporal Jack Rakar, sin Mr. in Mrs. Louis Rakar, je bil že drugič ranjen v

19. TOVARNA ZA ETERIČNO OLJE

V Loškem potoku so pravkar zgradili in opremili novo tovarno za proizvodnjo eteričnega olja iz smrekovih in jeklinih iglic. To je že 19. obrat te vrste in drugi po velikosti v Sloveniji. Vsi doseđani obrati imajo eden ali dva distilatorja po 2,000 litrov, medtem ko imata obrata v Obrhu pri Novem mestu in Loškem potoku po tri distilatorje. Obrat v Loškem potoku bo proizvajal letno za okoli pet milijonov dinarjev eteričnega olja.

Poskusna destilacija, ki so jo opravili nedavno, je dala eterično olje tako dobre kakovosti, da ga bodo lahko porabili za izvoz. Ko bodo distilatorji, parni kotel in ostale naprave popolnoma prečiščene, bo kakovost olja še boljša. Generalna preiskušnja in otvoritev tovarne je bila 2. aprila, ko bodo začeli obratovati z vsemi tremi distilatorji.

Obrat v Loškem potoku ima prav ugodno in močno surovino.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

ki je manjša, postavili drugi agregat, sestoje iz Litostroje turbine sistema Pelon in generatorja, izdelanega v tovarni "Rade Končar." Hkrati so od vlasnice zgradili daljnogradov do gradbišča hidrocentrala Zvonik, ki ga sedaj oskrbuje hidrocentrala Vlasenica z električno energijo. Z obema novima agregatoma v hidrocentralah Mesiči in Vlasenica se je zmogljivost elektročnih central Bosne in Hercegovine povečala za 13%.

Odpavljenje kontrolnih komisij

Komisijo državne kontrole pri republiški vladi in kontrolne komisije ljudskih odborov so najprej odpravili v LR Črni gri, zdaj pa so te komisije odpravljene tudi v Makedoniji. Odsek je bodo kontrolo izvajali v okviru svojih pravic posamezni svetki, ministrstva, generalne direkcije in gospodarska združenja.

DVE NOVI VRSTI JEKLA V GOŠTANJU

Nedavno je bilo poročano, da so v guštanjski železarni začeli izdelovati brzostrožno jeklo, pri katerem so uspešno nadomestili volfram z molibdenom. Medtem pa so osvojili še proizvodni stopnike za dve novi vrsti jekla, in sicer mangansko jeklo in osmo jeklo. Doslej so morali poseči mangansko jeklo za nože, ki se uporablja v tobačni industriji za rezanje tobaka, uvažati iz tujine.

Jugoslovanska tobačna industrija pa potrebuje na leto okrog 40 ton nežev iz takega jekla. Vse te nože bodo odslej izdelovali doma iz manganskega jekla, ki ga sedaj izdelujejo v Gustanju, s čimer bodo prihranili na leto skoraj 10 milijonov deviznih dinarjev. V tobačni tovarni v Ljubljani že uporabljajo za rezanje tobaka nože, izdelane iz guštanjskega jekla. Znatno pa so začeli izdelovati v Gustanju. To jeklo se uporablja za izdelovanje kalupov, v katerih se kuje razno orodje, ki s kovanjem dobri zahtevano obliko. Iz tega jekla se izdelujejo tudi veliki noži za rezanje razarjenega profilnega železa v valjarnah.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

Dva nova agregata v hidrocentralah Mesiči in Vlasenica

V hidrocentrali Mesiči, vzhodno od Sarajeva, ki je lani začela obratovati s prvim agregatom, so zadnje mesece postavili drugo Franciscovo turbino za 2200 konjskih moči, ki so jo izdel

IVO PIRKOVIĆ:

Bilo je pod Gorjanci

DAN GROZE

(Nadaljevanje)

V Cvelbarjevi krčmi na koncu vasi je pri drugem poliču vina sedel stari kovinar Pepi Schmit, ki je bil svojo mladost in življenjske moči—sedaj mu je bilo 60 let—pustil v nemških tovarnah. Tisti dan so ga imeli Nemci v dolnjem koncu vasi že v rokah, pa se jih je bil s svojo zgovornostjo izmazal. Pohitel je v gornji konec in si v krčmi slekel sluknjič, češ, da "se bo napravil domačega," da bo tako varneje. Nemci so ga povabili, naj gre gledat, kako bodo streli ljudi, in ga potisnili k gruči, ki je obkoljena stala na cesti.

V Brudarjevo hišo, kjer so bivali Starčevi, ki so pred dve ma letoma pribegali iz Leskovca na Krškem polju, je pomolil glavo najprej trd Nemec. Starče se je z otrokom v naročju stisnil za vrata. (Dogodek mi je sedem let pozneje v Leskovcu pri Krškem natanko popisala Starčeva žena Ivana in imam poročilo po njenem pripovedovanju). Žena Ivana je v večji nemščini vprašala, kaj iše; Nemec je zabandal "nicht" in spet šel.

Za Nemci je prihajalo po cesti osem domobrancov oblečenih prav tako v esesovci. Ti so se razkropili po hišah in dvoriščih ter natančno pretaknili vse skrite kote. Starčeva jih je imela najprej za Nemce in onega, ki je stopil v hišo, ogovorila nemško. Domobranci ni odgovoril nobene besede. Starcu, ki ga je našel za vrati, je iztrgal iz naročja otroka, ga vrgel na posteljo in brez besed pokazal s prstom skozi vrata.

Starčeva je stekla za možem. Na Homanovem dvorišču so prav tisti trenutek počili strelji in čuti je bilo vpitje: "Jezus, Jezus, kaj pa v amej storil?" Pred hišo je sredi ceste stal avtomobil. Za krmilom je Starčeva spoznala Roberta Junglinga. (Robert Jungling je bil kulturnobundovec in nemški špion, ki se je že pred vojno vrnin v vse krajevne organizacije. Pred napadom na našo domovino je obenem z drugimi sovražnimi zatozniki zoper našo svobodo pobegnil v Rajh, na veliki petek pa se z gestapo vrnil v Brezice. Služil je najprej v trgovini Leschnigg in Schmitt, pri gestapu in "varnostni policiji" pa za "tolmača." Vodil je preganja na Krškem polju in tudi streljanje prvih desetih talcev iz Krškega v gozdčku Dobravi pri Brežicah. Doma je bil iz Sevnice, kamor so se njegovi starši preselili iz Nemčije), pomočnika trgovske hiše Schmitt in Leschnigg v Brežicah in ga vprašali, kaj nameravajo z možmi napraviti. Jungling je nejevoljno vzniknil: "Ne jezite me!" in pognal vozilo za talci, ki so jih gnali iz vasi.

Starčeva se na človeka na zadnjem sedežu vozila ni ozrla in ni spoznala Preglja. Ko je stopila k vozu, je le-ta namreč okrenil glavo stran in ženske ves čas ni pogledal. Šele ko je Starčeva čula, da so ljudi pobili, ji je šinila v glavo misel, da je moral biti "Nemec" v avtomobilu Pregelj.

(O tem, kako je domobranci poročnik Franc Pregelj uničil leskovškega župa na Franca Starca, so ljudje takrat mnogo govorili in dogodek po svoje obračali. Tako najdem tudi v zapiskih novomeškega okrožnega sodišča [proces Ka 26/46-14] v pravdi zoper domobranskega poročnika Franca Preglja pismo dr. D. Grosa od 30. januarja 1946, v katerem berem tu: "Starc Ivanka, žena imenovanega je skupno z možem bivala takrat v Št. Jerneju. Neki več menda so prišli po moža, ga potegnili kar izza zapečka in ga

koncu vasi in se zapiral svetu s svojo modrostjo, da je najpametnejše, vihar vojne preveriti in da ne kaže ne tako ne drugače po nepotrebrem izzivati, zle usođe.

Onkrat Gregorčeve hiše so jetnike pognali s ceste na Bratkovčeve nivo, ki se steže na desno proti potoku in suhemu staremu ribniku ter jih spustili.

Počil je strel. Sestra prijetna Gorenca, Manica, se je, bežeč v svojo leseno bajtico zunaj vasi, ozrla. Od neme groze je v njej vse dreveno. V motnem okviru nerazločne množice na njivi se ji je kot z žarečim želzom za vse življenje vžgala v spomin podoba brata, ki se je bled kot izprana krpa, držal za nogo in lezel v dve gubi. Nedavno je bil ob branju novic o pomoru talcev še dejal: "Zadnjih trenutki, ko stoji človek pred puškami, pa morajo biti nekaj strašnega."

Kaj se je na njivi godilo nato, ko sta započne leskovški župan in njegov pisar bežala pred Nemci in se zatekla v Št. Jerneju, ki so ga držali Italijani, je Pregelj Starcu nekoč naravnost zapretil, da imajo ranj kroglo že pripravljeno. Pregelj je namreč medtem postal pliven mož v beli gardi in celo gospodar nad življenjem in smrto prebivalcev petih občin. Starca je preganjala na vsakem koraku, ga velel vreči in stanovanja in ga v ovadbi, napisani pol v nemščini pol v slovenščini, Nemcem v Kostanjevici pričrnil, češ, da je "vedno v gozdu." To je Starčeva sama videla napisano v ovadbi, ki ji jo je pokazal nemški major, poveljnik Kostanjevice. Takrat je bil Franc Pregelj že stabni poročnik v domobranci četnički Vuka Rupnika in kaplana Karla Wolbanga v Kostanjevici. To je bilo le nekaj dni pred 21. oktobrom.

Toda vrnilo se po tem kratkem pojasmilu zopet k naši zgodbji. Jetnike so gnali iz vasi. Od Brezovice se jim pripelje naproti Stanko Gorenca, ki je bil z malim nečakom, davi ranjenim pastirčkom Francem Zibertom, v Pleterjah pri samostanskem bratu lekarnarju, ker ni bilo bližu zdravnika. Esesovci so presenečenega Gorenca in vnočka Karla Krhina, kmeta iz vasi, potegnili z voza v gručo talcev. Šestega avgusta prejšnje leto je bil Krhin s prvimi 30 domačinci stopil v snuočjo belo gardo, da se rešil, že je grožnje pregnanstva, pozneje pa se prisiljene bele vojaške suknje zopet rešil ter se ves predal le še svoji zemlji in skrbki za kruh petih večno lačnih otročičev. Samec Gorenec pa je že ves čas, od vdora sovražnika v deželo, ždel v svojem domu v gornjem

Velika usnjena denarnica mesarja Bakšeta je prazna zjala na njivi, daleč od trupla. V tistih nevarnih časih so ljudje namreč radi nosili pri sebi ves denar in dragoceno imetje, kolikor ga niso zazidavali ali zakopavali v zemljo, kjer bo mnogo tega čakalo srečnih staroslovcov bodočih stoletij. Saj so ljudje na sto nečloveških načinov umirali, da često niso utegnili razdeti svoje skrvnosti.

Po končani kravni košnji so si pošastni košci malo, brižno vrgli šmajserja na ramena in za vasio krenili v doljni konec vasi. V ograji Recljeve krčme je šel čez njive brezskrben človek, kremarjev dinar Franc Bučar iz podgorških Vrbcev. Pravkar je bil prilezel iz skrivališča. Onim, ki so slutili, da se godi v vasi nekaj hudega, je dopovedoval, da razume nemško in da mu zato Nemci ne bodo storili nič zlega. Na njivah pa je padel, da se ni utegnil niti ustrasti. Dva ali trije esesovci so bili grožen od daleč pomerili nanj, ne meneče se še kaj več za človekovo usodo.

To pobitih na njivi konec vasi se tisti dan nihče ni upal. Sestra ubitega Gorenca, Manica, je iz

svoje koče še popoldne videla, kako se med mrljci na njivi dviha človeška roka, kakor da daje nerazumljiva znamenja. Šele zvečer so se pogumnejše ženske splazile do trupel in jih čez noč pokrile z rjuhami.

Farna vas svetega Jerneja je bila tiste dni, kakor da so jo prevhrali apolaloptični jezdci. Vpitrje osrotitelj otrok ob razmrevarjenih truplih očetov; jok vodov in deklet, ki so vlačile mrteve može in brate domov, jim zbijale preproste zaboje za krste, kopale lame in pokopavale, kakor so vedele in znale. Moškega človeka ni bilo videti v vasi.

Kakov v Kostanjevici, na Prekopu in v Ostrogu, so pokol izvršili tudi v Št. Jerneju oddelki divizije SS "Adolf Hitler" in Rupnikovi domobranci, ki so se v to izbrano nemško divizijo skrili. Upokojeni orožnik Franc Župančič mi je 8. decembra 1945 o tem pisal: "Ker le malokdo ve, katera nemška edinica je dela 21. oktobra 1943 ofenzivo ... skozi Št. Jernej, sporočim tudi to, da je bila 'Adolf Hitler' Jugenddivision."

Ime te divizije bomo čuli tudi pozneje, pri popisu dogodkov tega dne v Novem mestu. Pričevanju o tem pa lahko dodam nekaj tudi iz lastnega spomina in zapiskov, ki sem jih napravil tiste dni.

Spominjam se, da sem pobijajočim prednjim oddelkom velike nacistične ofenzive v praznem Podturnu pri Dolenjskih Toplicah—vaščani so z živilo

pobegnili v gozdove—nekaj dni pozneje padel v roke tudi sam, ne vedoč še za krvave dogodke v dolini Krke. V hišo, v kateri sem bival, je skozi zadnja vrata vdrl mlad častnik s pištolem v rokah, toda se hitro pomiril, ko je na neokretno laško vprašanje dobil nemški odgovor in nato celo pozabil preispati hišo ter zahtevati, da se mu izkaže.

P. J. KERSIS
MA 1-1773
609 Society for Savings Bldg.
Zakonska dvojica srednjih let,
let,

(Dalje prihodnjič)
želi dobiti v najem stanovanje s 5 ali 6 sobami. Nič otrok. Dobri plačniki.

Oglasač v Enakopravnosti
Poklicite Mr. UDOVICH
PO 1-1068

R A Z N O

H IŠA ZA 2 DRUŽNI
"side by side," 6 in 7 sob. Na
776 E. 91 St., severno od St. Clair
Ave. Dve garaži, cementiran dovoz.
Zmerna cena. Za podrobnosti pokličite

PRODA SE HIŠA
za eno družino; 5 sob in kopalnic. V collinwoodski naselbini. Cena \$7,200.
Za podrobnosti pokličite
IV 1-8795

DELO DOBIJO

M A S I N I S T I
Lathe Hand, si morajo sami vzpostaviti delo; Butt varilci; izkušnja ni potrebna. Prvi šift. Plača od ure in nadurno delo. Mr. Hasman.
FEDERAL
FOUNDRY SUPPLY CO.
4600 E. 71 St., južno od Harvard

DELO DOBIJO MOŠKI

T E Ž A K I
ZA VSE ŠIFTE
PLAČA ODURE
FERRO MACHINE
FOUNDRY
3155 E. 66 ST.

T O O L M A K E R S
ZA VSE ŠIFTE
6 DNI TEĐENSKO
PLAČA ODURE
FERRO MACHINE
FOUNDRY
3155 E. 66 ST.

IŠČE SE MOŠKE
za tovarniško delo v oddelku
za barvanje.
Splošno tovarniško in težko
delo.
Stalno.
Družba plača zavarovalnino in
podporo.
Zglasite se med 8. zj. in 4.30 pop.
BISHOP & BABCOCK CO.
Vogal E. 49th & Hamilton

NAZNANILO!

Cenjeni javnosti sporočava, da sva prevzela od
"Happy" Snyder dobro poznano

DELIKATESNO

TRGOVINO

na 1208 NORWOOD RD.

V zalogi bova vedno imela najboljšo grocerijo in
meso, importirano, nemško pivo in vino. Se priporočava v naklonjenost. Postrežba bo najboljša in cene bodo zmerne.

MR. in MRS. FRANK MISMAS

NAJHITREJŠA IN NAJBOLJ SIGURNA AGENCIJA ZA POŠILJANJE PAKETOV V JUGOSLAVIJO!

V REKORDNEM ČASU PREJME PREJEMNIK V JUGOSLAVIJI NAŠE POŠILJKE

VPRAŠAJTE ZA CENE ZA OSTALE VRSTE PAKETOV!

Najfinejša BELA MOKA Kanadska

v vrečah po 100 funтов ..... \$11.00 v vrečah po 50 funтов ..... \$ 6.50

SLADKOR 50 funтов ..... \$11.00 Sveža KORUZNA MOKA 100 funтов ..... \$ 9.75

Surova KAVA 25 funтов ..... \$22.50 Sveža KORUZNA MOKA 50 funтов ..... \$ 5.50

Prvovrsten RIŽ 50 funтов ..... \$11.00 ŠPAGETI 50 funтов \$12.50

Čista SVINJSKA MAST 55 funтов ..... \$20.00 FIŽOL (Kidney Beans) 25 funтов ..... \$ 5.50

Solatno OLJE 5 kg ..... \$ 9.50 JEŠPRENJ (Barley) 25 funтов ..... \$ 6.00

GRES (farina) 25 funтов ..... \$ 6.50 BAKALAR (Cod Fish) 20 funтов \$14.00

MILO ZA PRANJE 63 funтов ..... \$17.50 CIKORIJA za kavo 10 funтов ..... \$ 7.00

Najfinejša MARMELADA 10 funтов ..... \$ 5.00 ORANŽE in LIMONE 25 funтов ..... \$ 9.00

PAKET št. 1 — \$14.50 PAKET št. 2 — \$14.25 PAKET št. 6 — \$23.

5 lbs sirove kave 20 lbs bele moke 10 lbs siroke kave

10 lbs riža 5 lbs siroke kave 10 lbs sladkorja

5 lbs spaghetti 5 lbs mila za pranje 10 lbs riža

5 lbs svinske masti 5 lbs mila za pranje 10 lbs spaghetti

5 lbs mila za pranje 5 lbs svinske masti 10 lbs svinske masti

PAVIL VITRIOL 50 funтов ..... \$20.00 CEMENT 50 funтов ..... \$ 2.00

BICIKLI, s pumpo, zvoncem in taško ..... ženski \$45.00 moski \$47.50

U. S. RADIO APARAT za vse valove, 220 voltv, prirejen za Jugoslavijo \$50.00

FINO BLAGO za moško obleko, z vsemi potrebščinami \$32.50

URA BUDILKA (Alarm clock) ..... \$ 7.00 MLIN ZA MLETI KAVO ..... \$ 7.00

PRVOVRSTNO USNJE, črno ali rjavo za čevlje, z vsemi potrebščinami:

za 2 para moških ..... \$12.00 za 2 para ženski ..... \$11.00 za 2 para otroških \$10.00

Mi pošiljamo vsa zdravila vedno z zračno pošto

STREPTOMYCIN: 10 gramov ..... \$ 8.50 20 gramov ..... \$16.00 50 gramov \$37.00

PENICILLIN: 3 milijone enot ..... \$ 7.00 P. A. S.: 500 tablet \$17.00

Za druge vrste zdravila vprašajte za naše cene! 1000 tablet \$31.00

Ako želite drugačne vrste pakete—obrnite se na nas!

Mi kupujemo in odpremljamo vsakovrstno novo blago po zmernih cenah.

Pošiljamo tudi vaše in po VAS sestavljene pakete.

Z našim posredovanjem si prihranite na denarju in času.

Naše cene vključujejo vse stroške za dostavo do najbližje železniške, parobrodsko ali poštno pošte prejemnika v Jugoslaviji, kakor

MIMI MALENŠEK
KOVINARJI
 ROMAN

(Nadaljevanje).

Molče so krenili v tisto smer. Včasih je brenče nad njimi priletela zgubljena krogla. Niso se menili zanjo. Čim bolj so se blžali gozdčiu nad kotlino, bolj počasi in previdno so stopali, nazadnje so se plazili po tleh. Tako so prišli do skupine partizanov.

"Pomoč!" je glasno vzliknil Albin in se očitno razveseli. "Nemci so že trikrat poskusili priti na vrh, pa smo jih odibili," je povedal.

Miha je legel na tla poleg Alina in pripravil puško. Našli so tudi Dragu, ki se je po tre-

FOR —
CHICAGO
 and all sections
 of the Midwest
 OUR ADVERTISING
 REPRESENTATIVES
 are the
Chicago
 Advertising Co.
 139 N. CLARK ST.
 CHICAGO, ILL.
 DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GOOD CHANCE to buy Rooming House near Lincoln Park. 10 rooms. 4 rooms for buyer. Low expenses. Owner offers at right price. Must see to appreciate.

Diversey 8-4513

BEAUTY SHOP for sale. Steady clientele. Also living quarters. Established. Owner will sacrifice for quick sale.

LOngeach 1-6304

GOOD OPPORTUNITY. Candy Factory Building. 7 room apartment on 2 lots. Fully equipped. Best offer. Must see to appreciate.

CHesapeake 3-2442

RESTAURANT — Established Southside location. Doing good business. Owner will sacrifice.

Call ENglewood 4-9431

WANTED TO RENT

YOUNG Responsible Couple, 2 children, urgently need 2 bedroom unfurnished apartment, but would prefer a home. Any good location around Hammond, Indiana. Moderate rental.

Highland, Indiana 638

RESPONSIBLE Middle-aged Couple urgently need 3-4 room unfurnished apartment. Any good location South Side. Moderate rental.

OAKland 4-5625

MR., MRS. and 2 well behaved Little Misses urgently need 2 bedroom unfurnished apartment North or Northwest or suburban. Will decorate. Moderate rental.

UNiversity 4-4672

3 RESPONSIBLE Adults, 2 children, urgently need 4-5 room apartment or house. 9 years present address. Any good location. North. Moderate rental.

EAstgate 7-6182

RESPONSIBLE Catholic Family (4 adults), 8 year old child, urgently need 5-6 room unfurnished apartment or house. Good location NW. Prefer vicinity St. Genevieve Parish. Moderate rental.

BErlmont 5-0861

RESPONSIBLE Business Man with Chicago Mfg. Co., wife, daughter 12, son 10, urgently need 2-3 bedroom unfurnished apartment. Prefer suburban area. Contact Mr. Sharlog-Franklin 2-4955 before 5 p. m. Avenue 3-5896 evenings.

buhu plazil prav v prednje vrste. "Ali ste jih?" je vprašal Miha.

"Pogledaj deli," je rekel Albin. Miha se je pomaknil nekoliko naprej in z obronkem gledal v dolino. Spočetka ni opazil ničesar, ko pa je pazljiveje premotril okolico, je videl nekaj Nemcev, zavith v šotorska krila, ki so nepremično ležali na tleh.

Sonec je jelo pripekati, borba pa se ni unesla. Streljanje je odmevalo kar naprej. V presekih so Nemci poskusili prodreti na vrh, toda čeprav so poskušali z različnih strani, so bili vedno odbiti.

"Imenitni položaj imamo," je rekel Albin.

Miha ga je gledal in ni mogel razumeti, kako se je Albin v kratkih urah spremenil. Ko sta bila iznenada napadena, je vesni upal pritisniti na petelinu, bled ležal poleg Mihe in skoraj zdaj pa se mu oči iskrijo in strelja enakomerno in hladnokrvno kot star, izkušen vojak.

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Lithuanian Fireman, wife, 2 children, urgently need 4-5 room unfurnished apartment. Good location Brighton Park.

Dicksens 2-9751

RESPONSIBLE Insurance Claim Executive, wife, son 5 and daughter 5 months, urgently need 3 bedroom house or apartment. Any good location. Moderate rental.

Midway 5-4324

RESPONSIBLE Family of 4 (2 employed adults, 1 high school daughter, 1 in grammar school), urgently need 4-6 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental. Mrs. Burkitt-Yards 7-0240 extension 208, 8 a. m. - 5 p. m., after 6 p. m., Essex 5-3356.

HELP WANTED—Domestic

CATHOLIC Institution offers good home and salary to competent kitchen helper. No cooking. References.

Call St. Charles 22

NURSEMAID — Experienced. 2 children. Light housework. Other help. Stay. Summer in country. \$30 - \$35.

Fairfield 4-1000

Apt. 5-A, Hotel Sherry

COMPETENT Woman. Assist with care of infant child. Light general housework. Good home for right party. References. Other help.

WHITEhall 4-3398

GOOD home offered to competent cook, also reliable second maid, for modern country home in Wisconsin. References. Good salary.

EAstgate 7-4319

COMPETENT Woman. General housework. Good cook. Lovely home for right party. Own room, bath. Good salary. References.

Call Haynes 3530 Lake Shore Dr., Apt. 9-A Bittersweet 8-9477.

GOOD OPPORTUNITY for right party, experienced cook, housekeeper, houseman. Some driving, care of small yard. Own large room, bath. References.

RAndolph 6-1754,
Sat. & Sun., RAndolph 6-6125

COMPETENT Maid. Assume full charge of children. General housework. Able to answer phone intelligently. Stay. Good salary. Reference required.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Wilmette 3758

Popoldne se je iz sprednjih vrst priplazil nazaj Kopač in vprašal po nabojih. Zbrali so nekaj nabojev in mu jih dali, Kopač je zaklel.

"To ni zanč!" in jih vrnil. Albin mu je dal tri naboj, s temi se je Kopač odplazil nazaj.

Vedno pogosteje so se oglašali klici po nabojih. V piči poluri jih je vsem zmanjšalo. S sprednjih položajev so se umaknili nazaj.

"Ranjenci, kaj je z ranjenici?" je nekdo vznemirjeno spraševal.

Z izpostavljenih položajev so privlekli tri ranjence. Pri tem je bil spet nekdo težko ranjen, ker so Nemci zdaj usmerili ves ogenj na te položaje, odkoder jih nihče več ni odgovarjal.

Miha in Albin sta se približala Dragu, ki je ležal in napeto gledal v kotlino. Opazoval je Nemce, ki so se jeli usipati v kotel.

"Bombe, fantje!" je ukazal. Sam je prvi potegnil bombo iz pasu, vstal in zamahnil. Bomba je grmeče eksplodirala, toda škoda ni naredila. Nemci so bili preveč oddaljeni. Sledil je rafal iz strojnice in Drag se je sesedel. Nekdo ga je pograbil pod padzduh in ga vlekel nazaj, težkega, kot vrečo. Noge so se mu mahedravo vlekle po vresju.

Kroglo so udarjale vse bolj na gosto, cefrale listje, se zadirale v debla, kosile po grmovju. Spet je nekdo kriknil. Miha je priskočil k njemu in videl, da mu ne more več pomagati, zadel ga je v glavo.

"Umaknimo se," je rekel Potocnik.

Drago je na široko odpril oči. "Ne . . . ne umikajte se . . ." je grgrajoče rekel in se skušal opreti na komolec. V grlu mu je klokotala kri in mu lila iz ust.

Omahnil je vznak in pobledel kot stena. Miha je priskočil k njemu. Poklepnal je v vresju, trgal z Dragoto vojaško blizo in iskal rano. Na prsih mu je rdeala luknjica, komaj opazna. Kri iz nje ni tekla, zato pa mu je nevzdržema polzela iz ustnih kotov. Miha ga je privzgignil, zdelo se mu je, da tako manj krvavi.

"Nesimo ga odtod, nesimo, za božjo voljo!" je moledoval.

Potocnik je pristopil in prijet Dragota za noge. "Kam ga bomo nesli? Izkravvel nam bo spontoma," je zamolnil, vendar se je krepko oprl in pomagal odnašati komandanata.

Hrito so jeli odnašati ranjence. Na robu gozda se je ustavilo nekaj partizanov. Ti so z bombami zadrževali Nemce, ki so prodirali tudi od te strani. Nekaj časa je le oglušoče tresalo. Potem je treskanje prestalo in v tišini, ki je za hip napolnila gozd, so se čuli kriki besnih Nemcev. Krokarji, ki so z

GOOD home offered to competent cook, also reliable second maid, for modern country home in Wisconsin. References. Good salary.

WHITEhall 4-3398

COMPETENT Woman. Assist with care of infant child. Light general housework. Good home for right party. References. Other help.

WHITEhall 4-3398

GOOD OPPORTUNITY for right party, experienced cook, housekeeper, houseman. Some driving, care of small yard. Own large room, bath. References.

RAndolph 6-1754,
Sat. & Sun., RAndolph 6-6125

COMPETENT Maid. Assume full charge of children. General housework. Able to answer phone intelligently. Stay. Good salary. Reference required.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Maid. Assume full charge of children. General housework. Able to answer phone intelligently. Stay. Good salary. Reference required.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elderly lady). Other help. Must have best references and experience.

Avenue 3-8442,

or Towers 2101

COMPETENT Woman - Cook. Downstairs work. Wonderful opportunity for right party. 1 only in family (elder